



***Program
Wychowawczo - Profilaktyczny
Szkoły Podstawowej
w Kijach***

***„Człowiek jest wielki nie przez to, co posiada,
lecz przez to, kim jest; nie przez to, co ma,
lecz przez to, czym dzieli się z innymi”.***

Kije, IX 2017r.

1. Wstęp

Szkoła Podstawowa w Kijach wchodzi w skład Zespołu Placówek Oświatowych w Kijach. W placówce zajęcia odbywają się w systemie jednozmianowym.

W pracy szkoły szczególny nacisk kładzie się na wszechstronny rozwój uczniów, zapewnienie poczucia bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego, czy wychowanie w duchu patriotycznym.

Szkoła zapewnia uczniom dostęp do kultury poprzez koncerty filharmonii, udział w wycieczkach do teatru, kina. Organizowane są rajdy, wycieczki, wyjazdy edukacyjne. W szkole działa ZHP. Harcerze bardzo chętnie uczestniczą w uroczystościach patriotycznych, organizowanych w szkole oraz w środowisku lokalnym.

Działa również oddział Łuczniczego Ludowego Klubu Sportowego, który odnosi liczne sukcesy na poziomie województwa oraz kraju.

Rodzice współuczestniczą w życiu szkoły, aktywnie włączając się w organizację imprez i uroczystości szkolnych.

Szkoła współpracuje wielopłaszczyznowo z instytucjami i organizacjami działającymi w środowisku lokalnym tj. Komendą Powiatową Policji w Pińczowie, Strażą Pożarną, Urzędem Gminy w Kijach, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Gminną Biblioteką Publiczną, Samorządową Instytucją Kultury Kasztelania, Powiatową Stacją Sanitarно-Epidemiologiczną w Busku Zdroju.

Szkoła pełni funkcje ośrodka kultury i centrum życia społecznego środowiska wiejskiego.

Uczniowie i rodzice uczestniczą w przedsięwzięciach plenerowych organizowanych przez SIK Kasztelania.

2. Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły Podstawowej w Kijach

opisuje wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczo-profilaktycznym, które podejmuje szkoła i jest realizowany przez wychowawców klasowych, jak również przez wszystkich nauczycieli, na każdym przedmiocie.

Podstawy prawne:

- *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (zwłaszcza art. 72);*
- *Konwencja o Prawach Dziecka;*
- *Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 roku Prawo Oświatowe (Dz. U. z 11 stycznia 2017r. poz. 59);*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej;*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017 r. poz. 1643);*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii;*
- *Statut Szkoły.*

3. Sylwetka absolwenta (Jakiego człowieka chcemy wychować?)

Nasz absolwent:

- ma poczucie przynależności do społeczności szkolnej,
- jest tolerancyjny,
- jest wrażliwy na piękno przyrody (świadomość ekologiczną),
- potrafi zastosować w praktyce wiedzę i umiejętności,
- zna swoje mocne i słabe strony i potrafi nad nimi pracować,
- potrafi dokonywać właściwych, społecznie akceptowanych wyborów,

- umie porozumiewać się z innymi,
- szanuje dziedzictwo kulturowe,
- zna i stosuje normy dobrego zachowania,
- jest partnerem we wspólnej pracy,
- dba o swoje zdrowie i bezpieczeństwo,
- dąży do osiągnięcia sukcesu,
- jest przygotowany do następnego etapu nauki.

4. Cele programu:

- wspomaganie wszechstronnego i harmonijnego rozwoju młodego człowieka,
- osiągnięcie przez niego umiejętności zgodnych z wymogami podstawy programowej,
- kształtowanie postaw akceptowanych w społeczeństwie,
- przygotowanie młodego człowieka do życia w zgodzie z samym sobą, ludźmi i przyrodą,
- ukształtowanie systemu wiadomości i umiejętności potrzebnych młodemu człowiekowi do radzenia sobie w codziennych sytuacjach.

5. Treści wychowawczo-profilaktyczne do realizacji w klasach I–III

OBSZAR	ZADANIA - KLASY I-III	SPOSOBY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIE-DZIALNE	TERMIN REALIZACJI
Zdrowie - edukacja zdrowotna	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych, kształtowanie umiejętności kreowania środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia. 2. Zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej. 3. Przygotowanie do podejmowania działań mających na celu zdrowy styl życia w aspekcie fizycznym i psychicznym. 4. Kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie. 5. Posługiwanie się numerami telefonów alarmowych, formułowanie komunikatu wezwanie o pomoc: Policji, Pogotowia Ratunkowego, Straży Pożarnej. 6. Posługiwanie się danymi osobowymi w kontakcie ze służbami mundurowymi i medycznymi, w sytuacji zagrożenia zdrowi i życia. 7. Rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku. 8. Kształtowanie umiejętności analizy zjawisk przyrodniczych, rozumowania przyczynowo-skutkowego. 9. Uświadomienie wpływu przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin. 10. Kształtowanie wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu, umiejętności adekwatnego zachowania się w sytuacjach 	<p>Apele, filmy edukacyjne spotkania z pielęgniarką, pogadanki na lekcjach, udział w programie: „<i>Warzywa i owoce w szkole</i>” oraz w „<i>Programie dla szkół - dostarczanie mleka i przetworów mlecznych do SP kl. I-V</i>”, rajdy piesze, zajęcia terenowe, konkursy ekologiczne o tematyce zdrowotnej, gazetki tematyczne, program edukacji antytytoniowej, Mikołajkowy Turniej Gier i Zabaw, zawody sportowe</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele, pielęgniarka, pedagog, rodzice, uczniowie</p>	<p>Cały rok, wg potrzeb i kalendarza imprez</p>

<p>Zdrowie - edukacja zdrowotna</p>	<p>zwycięstwa i porażki. 11. Poznanie wartości odżywczych produktów żywnościowych, uświadomienie znaczenia odpowiedniej diety dla utrzymania zdrowia, ograniczanie spożywanie posiłków o niskich wartościach odżywczych i niezdrowych, zachowywanie umiaru w spożywaniu produktów słodzonych, poznanie konsekwencji zjadania ich w nadmiarze. 12. Przygotowywanie posiłków służących utrzymaniu zdrowia. 13. Ubieranie się odpowiednio do stanu pogody, poszukiwanie informacji na temat pogody.</p>			
<p>Relacje - kształtowanie postaw społecznych</p>	<p>1. Kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych. 2. Rozwijanie umiejętności formułowania prostych wniosków na podstawie obserwacji i własnych doświadczeń. 3. Kształtowanie umiejętności przestrzegania obowiązujących reguł. 4. Kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej. 5. Przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania zachowania własnego i innych ludzi. 6. Zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju. 7. Rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym, umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów. 8. Szanowanie godności każdej osoby oraz swojej, wyrażanie komunikatem werbalnym i niewerbalnym.</p>	<p>Apele, konkursy, wycieczki, zabawy taneczne, pomoc koleżeńska, gazetki tematyczne, dbanie o lokalne miejsca pamięci (cmentarz, kapliczki, pomniki), pogadanki, spotkania z policjantem, strażakiem,</p>	<p>Wychowawcy, policjant, strażak, pedagog, rodzice, uczniowie</p>	<p>Cały rok, wg potrzeb</p>

<p>Relacje - kształtowanie postaw społecznych</p>	<p>9. Wyrażanie szacunku wobec osób, wspólnot osób oraz ich symboli w sytuacjach codziennych i uroczystych, przejawiając właściwe zachowanie.</p>			
<p>Kultura - wartości, normy, wzory zachowań</p>	<p>1. Kształtowanie umiejętności właściwego komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych, dbałość o język i kulturę wypowiedzenia się. 2. Kształtowanie umiejętności analizy prostych sytuacji wychowawczych, odróżniania dobra od zła. 3. Kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowania innych kultur i tradycji, określanie swojej przynależności kulturowej poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym, uczestniczenie w życiu kulturalnym środowiska rodzinnego, szkolnego, lokalnego oraz wydarzeniach organizowanych przez najbliższą społeczność. 4. Kształtowanie wrażliwości estetycznej poprzez kontakt z dziełami literackimi i wytworami kultury, zapoznanie z wybranymi dziełami architektury i sztuk plastycznych należących do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury, wyzwalanie potrzeby kontaktu z literaturą i sztuką dla dzieci. 5. Kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji. 6. Inspirowanie do podejmowania aktywności i inicjatyw oraz pracy zespołowej, wspomaganie działań służących kształtowaniu własnego wizerunku i otoczenia.</p>	<p>Apele, gazetki, pogadanki, wycieczki do teatru, kina, muzeum, filharmonii, uroczystości klasowe, zajęcia z pedagogiem</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele, pedagog, pracownicy szkoły, rodzice, uczniowie</p>	<p>Cały rok, wg kalendarza imprez,</p>

<p>Kultura - wartości, normy, wzory zachowań</p>	<p>7. Przygotowanie do radzenie sobie w sytuacjach codziennych wymagających umiejętności praktycznych, budzenie szacunku dla pracy ludzi różnych zawodów.</p> <p>8. Przygotowanie do podejmowania działań mających na celu identyfikowanie i rozwijanie własnych zainteresowań.</p> <p>9. Wstępne kształtowanie postaw wyrażających szacunek do symboli i tradycji narodowych oraz tradycji związanych z rodziną, szkołą i społecznością lokalną.</p> <p>10. Kształtowanie umiejętności wyrażania własnych emocji w różnych formach ekspresji.</p> <p>11. Kształtowanie poczucia własnej wartości dziecka, podtrzymywanie ciekawości poznawczej, rozwijanie kreatywności i przedsiębiorczości oraz brania odpowiedzialności za swoje decyzje i działania.</p> <p>12. Kształtowanie świadomości odmienności osób niepełnosprawnych, innej narodowości, wyznania, tradycji kulturowej oraz ich praw.</p>			
<p>Bezpieczeństwo - profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)</p>	<p>1. Zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz sytuacjach nadzwyczajnych.</p> <p>2. Rozróżnianie podstawowych znaków drogowych, stosowanie przepisów bezpieczeństwa w ruchu drogowym i miejscach publicznych, przestrzeganie zasad zachowania się w środkach publicznego transportu zbiorowego.</p> <p>3. Stosowanie się do zasad bezpieczeństwa w szkole, odnajdywanie drogi ewakuacyjnej, rozpoznawanie znaków i symboli informujących o różnych rodzajach niebezpieczeństw oraz zachowywanie się zgodnie z informacją w nich zawartą.</p>	<p>Pogadanki, spotkania z policjantem, apel, konkursy, dyżury nauczycieli podczas przerw, regulaminy, programy profilaktyczne</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele pedagog, Policja, rodzice, uczniowie</p>	<p>Cały rok</p>

<p>Bezpieczeństwo - profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)</p>	<p>4. Stosowanie zasad bezpiecznej zabawy w różnych warunkach i porach roku.</p> <p>5. Uświadomienie istnienia zagrożeń ze środowiska naturalnego oraz ich następstw, określanie odpowiednich sposobów zachowania się człowieka w takich sytuacjach.</p> <p>6. Kształtowanie umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych, kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów, respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, Internetu i multimediiów.</p> <p>7. Stosowanie zasad bezpieczeństwa podczas korzystania z urządzeń cyfrowych, stosowanie zasady netykiety.</p> <p>8. Rozpoznawanie pożądanych i niepożądanych zachowań innych osób (również uczniów) korzystających z technologii, zwłaszcza w sieci Internet.</p> <p>9. Przestrzeganie ogólnie przyjętych zasad związanych z bezpieczeństwem w Internecie.</p> <p>10. Przygotowanie do bezpiecznego i rozsądnego korzystania z narzędzi i urządzeń technicznych, bezpiecznego organizowania zajęć ruchowych i poruszania się po drogach.</p> <p>11. Przygotowanie do bezpiecznego korzystania ze środków komunikacji, zapobiegania i przeciwdziałania sytuacjom problemowym.</p> <p>12. Kształtowanie umiejętności utrzymywania ładu i porządku wokół siebie, w miejscu nauki i zabawy.</p>			
---	---	--	--	--

6. Treści wychowawczo-profilaktyczne do realizacji w klasach IV-VIII

OBSZAR	ZADANIA					SPOSOBY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN REALIZACJI
	KLASA IV	KLASA V	KLASA VI	KLASA VII	KLASA VIII			
Zdrowie- edukacja zdrowotna	<p>1. Nabycie podstawowej wiedzy na temat stresu.</p> <p>2. Inspirowanie młodzieży do myślenia o własnej motywacji do działania.</p> <p>3. Nabywanie umiejętności gromadzenia i porządkowania wiedzy o sobie.</p> <p>4. Kształtowanie postaw otwartych na poszukiwanie pomocy oraz porady, kiedy zaczynają się trudności i kiedy wybór jest ważny i trudny.</p> <p>5. Kształtowanie postaw prozdrowotnych poprzez promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia.</p>	<p>1. Zachęcanie uczniów do pracy nad własną motywacją oraz analizą czynników, które ich demotywiają.</p> <p>2. Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych.</p> <p>3. Prezentowanie sposobów pokonywania własnych słabości oraz akceptowania ograniczeń i niedoskonałości.</p>	<p>1. Kształtowanie umiejętności rozpoznawania własnych cech osobowości.</p> <p>2. Kształtowanie konstruktywnego obrazu własnej osoby, np. świadomości mocnych i słabych stron.</p> <p>3. Rozwijanie właściwej postawy wobec zdrowia i życia jako najważniejszych wartości.</p> <p>Doskonalenie i wzmacnianie zdrowia fizycznego.</p>	<p>1. Kształtowanie postawy proaktywnej, ale też odpowiedzialności za swoje działania, decyzje.</p> <p>2. Kształtowanie umiejętności świadomego wyznaczania sobie konkretnych celów.</p> <p>3. Rozwijanie umiejętności hierarchizacji zadań.</p> <p>4. Podnoszenie poczucia własnej wartości poprzez okreś. osobistego potencjału.</p> <p>5. Kształtowanie świadomości własnego ciała z uwzględnieniem zmian fiz. i psych. w okresie dojrzewania.</p>	<p>1. Kształtowanie postawy uczniów nastawionej na rozwiązania.</p> <p>2. Kształ. umiejętności wyznacz. sobie celów krótko i długoterminowych.</p> <p>3. Rozw. umiej. ustalania priorytetów, uwzgl. kryteria ważności i pilności.</p> <p>4. Rozwijanie umiejętności oceny własnych możliwości.</p> <p>5. Kształtowanie świadomości dotyczącej wykorzystania ruchu w życiu człowieka jako skutecznego sposobu dbania o zdrowie psych.</p>	<p>Pogadanki, zajęcia z pedagogiem, psychologiem, zajęcia sportowe, zawody, rajdy, wycieczki, wyjazdy na basen, spotkanie z przedstawicielem firmy Johnson, pogadanki z pielęgniarką, realizacja programu profilakt. „Bieg po zdrowie”</p>	<p>Wychowawcy, pedagog, psycholog, przedstawiciel firmy Johnson, nauczyciele w-fu, nauczyciele WDŻ, rodzice, uczniowie</p>	<p>Cały rok, wg potrzeb,</p>

<p>Relacje – kształtowanie postaw społecznych</p>	<p>1. Kształtowanie umiejętności właściwej komunikacji, stanowiącej podstawę współdziałania. 2. Kształtowanie umiejętności asertywnego wyrażania własnych potrzeb. 3. Rozwijanie wrażliwości na potrzeby i trudności innych ludzi. 4. Kształtowanie postawy szacunku i zrozumienia wobec innych osób. 5. Rozwijanie zdolności do inicjowania i podtrzymywania znaczących głębszych relacji. 6. Budowanie atmosfery wzajemnego szacunku w społeczności szkolnej</p>	<p>1. Rozwijanie umiejętności rozumienia innych, która sprzyja efektywnej współpracy. 2. Wyzwalanie chęci do działania na rzecz innych osób w celu poprawy ich sytuacji (wolontariat). 3. Rozwijanie poczucia przynależności do grupy (samorząd uczn., klub, drużyna). 4. Kształtowanie otwartości na doświadczenia innych ludzi, ich sposobów rozwiązywania problemów, na nową wiedzę. 5. Rozwijanie świadomości dotyczącej roli osób znaczących i autorytetów.</p>	<p>1. Kształtowanie umiejętności współpracy w dążeniu do osiągnięcia celu. 2. Uważanie na różne obszary ludzkich problemów i potrzeb poprzez krzewienie potrzeby udzielania pomocy (wolontariat). 3. Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych: wyrażanie własnych opinii, przekonań i poglądów. 4. Rozwijanie świadomości roli i wartości rodziny w życiu człowieka. 5. Rozwijanie samorządności.</p>	<p>1. Kształtowanie umiejętności wchodzenia w interakcje z ludźmi w sposób zapewniający zadowolenie obydwu stron. 2. Kształtowanie umiejętności szukania inspiracji, rozwijanie własnej kreatywności. 3. Rozwijanie odpowiedzialności za siebie i innych (wolontariat).</p>	<p>1. Rozwijanie umiejętności poszukiwania takich rozwiązań, które stwarzają korzyści dla obydwu stron. 2. Rozwijanie umiejętności dostrzegania pozytywnych aspektów działania zespołowego poprzez docenienie różnic zdań i wiedzy, doświadczeń, specjalizacji, kompetencji. 3. Rozwijanie potrzeby ciągłego doskonalenia siebie jako jednostki, członka rodziny i społeczeństwa.</p>	<p>Akcje charytatywne, udział w uroczystościach szkolnych i lokalnych, pełnienie funkcji w klasie i w szkole, udział w organizacjach szkolnych, wybory opiekuna Samorządu, apele, współpraca z Fundacją Złote Serce</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele, rodzice, pedagog, pracownicy szkoły, uczniowie</p>	<p>Cały rok, wg potrzeb</p>
<p>Kultura – wartości, normy i wzory</p>	<p>1. Zapoznanie z rolą zainteresowań w życiu człowieka. 2. Uważanie na kwestie moralne, np.</p>	<p>1. Rozwijanie zainteresowań i pasji uczniów. 2. Budowanie samoświadomości</p>	<p>1. Rozwój zainteresowań, poszerzanie autonomii i samodzielności.</p>	<p>1. Popularyzowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego. 2. Rozwijanie</p>	<p>1. Popularyzowanie wiedzy o różnicach kulturowych oraz rozwijanie</p>	<p>zajęcia pozalekcyjne wycieczki do kina, teatru,</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele, pedagog, rodzice,</p>	<p>Cały rok, wg kalendarza imprez</p>

zachowań	mówienia prawdy, sprawiedliwego traktowania. 3. Kształtowanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia. 4. Kształtowanie potrzeby uczestnictwa w kulturze.	dotyczącej praw, wartości, wpływów oraz postaw. 3. Rozwijanie umiejętności wyrażania własnych emocji. 4. Rozwijanie umiejętności właściwego zachowania się z uwzględnieniem sytuacji i miejsca.	2. Rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia w kontekście analizy wpływów rówieśników i mediów na zachowanie. 3. Dokonywanie analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań i czynników które na nie wpływają. 4. Rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego.	pozytywnego stosunku do procesu kształcenia i samokształcenia, zaangażowania w zdobywanie wiedzy i umiejętności. 3. Rozwijanie takich cech jak: pracowitość, odpowiedzialność, prawdomówność, rzetelność i wytrwałość. 4. Umacnianie więzi ze społecznością lokalną.	umiejętności korzystania z niej w kontakcie z przedstawicielami innych narodowości. 2. Popularyzowanie wiedzy i rozwijanie świadomości na temat zasad humanitaryzmu. 3. Rozwijanie poczucia odpowiedzialności i społecznej poprzez podejmowanie działań na rzecz lokalnej społeczności.	muzeum, koncerty filharmonii, apele, uroczystości lokalne, udział w akcjach charytatywnych, życzenia bożonarodzeniowe dla samotnych, starszych osób, współpraca z Fundacją Złote Serce	uczniowie	
Bezpieczeństwo - profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	1. Niwelowanie agresywnych zachowań poprzez uczenie sposobów rozwiązywania problemów. 2. Budowanie atmosfery otwartości i przyzwolenia na dyskusję. 3. Uświadamianie zagrożeń wynikających z	1. Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy negocjacji i mediacji. 2. Rozwijanie umiejętności identyfikowania przyczyn własnego postępowania.	1. Dostarczenie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych syt. 2. Budowanie atmosfery wsparcia i zrozumienia w syt. problemowej oraz promowanie rzetelnej wiedzy	1. Rozwijanie postaw opartych na odpowiedzialności za dokonywane wybory i postępowanie. 2. Dostarczenie wiedzy z zakresu prawa dotyczącego postępowania w sprawach nieletnich. 3. Przeciwdziałanie	1. Propagowanie wiedzy na temat prawnych i moralnych skutków posiadania, zażywania i rozprowadzania środków psychoaktywnych 2. Rozwijanie umiejętności wykorzystywania	Apele, pogadanki, gazetki, prelekcje z policjantem, przedstawicielem Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiolo-	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog, Policja, PSSE, Straż Pożarna, rodzice, uczniowie, ratownik medyczny	Cały rok

	<p>korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych.</p> <p>4. Zwiększanie wiedzy na temat środków uzależniających i zagrożeń z nimi związanych.</p> <p>5. Rozwijanie umiejętności troski o własne bezpieczeństwo w relacjach z innymi.</p>	<p>3. Dokonywanie analizy wpływu nastawienia do siebie i innych na motywację do podejmowania różnorodnych zachowań.</p> <p>4. Rozwijanie poczucia osobistej odpowiedzialności, zachęcanie do angażowania się w prawidłowe i zdrowe zachowania.</p> <p>5. Doskonalenie umiejętności rozpoznawania symptomów uzależnienia od komputera i Internetu.</p>	<p>mającej na celu zredukowanie lęku.</p> <p>3. Rozwijanie umiej. radzenia sobie z własnymi negatywnymi emocjami oraz z zachowaniami agresywnymi.</p> <p>4. Kształtowanie przekonań dotyczących znaczenia posiadanych informacji, których wykorzystanie pomaga w redukowaniu lęku w sytuacjach kryzysowych.</p> <p>5. Rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci.</p>	<p>ryzykownym zachowaniom seksualnym.</p> <p>4. Rozwijanie umiejętności reagowania w sytuacjach kryzysowych, niesienia pomocy dotkniętym nimi osobom oraz minimalizowania ich negatywnych skutków.</p> <p>5. Rozwijanie umiejętności lepszego rozumienia siebie poprzez poszukiwanie i udzielanie odpowiedzi na pytania: Kim jestem? Jakie są moje cele i zadania życiowe?</p>	<p>elementów negocjacji i mediacji w sytuacji rozwiązywania konfliktów.</p> <p>3. Rozwijanie umiejętności podejmowania działań zgodnych ze zweryfikowanymi źródłami wiedzy.</p> <p>4. Utrwalanie umiejętności oceny konsekwencji podejmowanych działań dla siebie i dla innych – określanie alternatywnych rozwiązań problemu.</p> <p>5. Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy negocjacji i mediacji.</p>	<p>gicznej, pedagogiem, lekcje WDŻ, konkursy, spotkania ze strażakami, pokaz udzielania pierwszej pomocy, dyżury nauczycieli na korytarzach podczas przerw, regulaminy, monitoring wizyjny</p>		
--	--	---	--	--	---	--	--	--

7. Treści dotyczące obszarów wychowania i profilaktyki zawarte w podstawie programowej przedmiotów kształcenia ogólnego kl. IV-VIII

OBSZAR

Zdrowie - edukacja zdrowotna

PRZYRODA

1. Kształtowanie umiejętności właściwego reagowania na niebezpieczeństwa zagrażające życiu i zdrowiu.
2. Doskonalenie umiejętności dbałości o własne ciało, jak i najbliższe otoczenie.
3. Poznawanie siebie, swoich zdolności i rozwijanie zainteresowań sprzyjających motywacji do uczenia się.

Osoba odpowiedzialna: nauczyciel przyrody

INFORMATYKA

1. Uczeń w sposób odpowiedzialny posługuje się technologią dostosowaną do jego predyspozycji psychofizycznych i zdrowotnych.

Osoba odpowiedzialna: nauczyciel informatyki

BIOLOGIA

1. Uczeń analizuje związek pomiędzy własnym postępowaniem a zachowaniem zdrowia oraz rozpoznaje sytuacje wymagające konsultacji lekarskiej.
2. Uzasadnia konieczność ochrony przyrody.
3. Opisuje i prezentuje postawę i zachowania człowieka odpowiedzialnie korzystającego z dóbr przyrody.

Osoba odpowiedzialna: nauczyciel biologii

WYCHOWANIE FIZYCZNE

1. Uczeń opisuje, jakie znaczenie ma aktywność fizyczna dla zdrowia.
2. Opisuje piramidę żywienia i aktywności fizycznej.
3. Opisuje zasady zdrowego odżywiania.
4. Przestrzega zasad higieny osobistej i czystości odzieży.

5. Przyjmuje prawidłową postawę ciała w różnych sytuacjach.
6. Omawia sposoby postępowania w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia.
7. Wymienia czynniki, które wpływają pozytywnie i negatywnie na zdrowie i samopoczucie oraz wskazuje te, na które może mieć wpływ.
8. Omawia sposoby redukcji nadmiernego stresu i radzenia sobie z nim w sposób konstruktywny.
9. Wymienia przyczyny i skutki otyłości oraz nieuzasadnionego odchudzania się i używania sterydów w celu zwiększenia masy mięśni.
10. Wyjaśnia wymogi higieny wynikające ze zmian zachodzących w organizmie w okresie dojrzewania.

Osoba odpowiedzialna: nauczyciel wychowania fizycznego

WOS

1. Uczeń rozpoznaje przypadki wymagające postaw asertywnych.
2. Podaje przykłady trudnych społecznie sytuacji, w których należy zachować się asertywnie; uzasadnia, że można zachować dystans wobec nieaprobowanych przez siebie zachowań innych ludzi lub przeciwstawić się im; przedstawia różne formy zachowań asertywnych.

Osoba odpowiedzialna: nauczyciel WOS-u

EDUKACJA DLA BEZPIECZEŃSTWA

1. Uczeń wyjaśnia zależności między zdrowiem fizycznym, psychicznym, emocjonalnym, a społecznym; wyjaśnia wpływ stresu na zdrowie.
2. Wymienia zachowania, które sprzyjają zdrowiu (prozdrowotne), zagrażają zdrowiu oraz wskazuje te, które szczególnie często występują wśród nastolatków; odróżnia czynniki środowiskowe i społeczne (korzystne i szkodliwe), na które człowiek może mieć wpływ od takich, na które nie może mieć wpływu.
3. Omawia krótkoterminowe i długoterminowe konsekwencje zachowań sprzyjających (prozdrowotnych) i zagrażających zdrowiu.
4. Dobiera i demonstruje umiejętności komunikacji interpersonalnej istotne dla zdrowia i bezpieczeństwa (odmowa, zachowania asertywne, negocjowanie).
5. Wymienia rzetelne źródła informacji o zdrowiu, chorobach, świadczeniach i usługach zdrowotnych.
6. Ocenia własne zachowania związane ze zdrowiem, ustala indywidualny plan działania na rzecz własnego zdrowia.
7. Ustala, co sam może zrobić, aby stworzyć warunki środowiskowe i społeczne, które są korzystne dla zdrowia (ochrona środowiska przyrodniczego, wsparcie społeczne, komunikacja interpersonalna, współpraca osób, instytucji i organizacji na rzecz zdrowia).

Osoba odpowiedzialna: nauczyciel edukacji dla bezpieczeństwa

TECHNIKA

1. Uczeń przyjmuje postawy odpowiedzialności za współczesny i przyszły stan środowiska.
2. Kształtuje umiejętności segregowania i wtórnego wykorzystania odpadów znajdujących się w najbliższym otoczeniu.

Osoba odpowiedzialna: nauczyciel techniki

WYCHOWANIE DO ŻYCIA W RODZINIE

1. Uczeń radzi sobie w sytuacji konfliktu, presji grupy, stresu. **Osoba odpowiedzialna:** nauczyciel WDŻ

OBSZAR

Relacje - kształtowanie postaw społecznych

INFORMATYKA

1. Uczeń uczestniczy w zespołowym rozwiązaniu problemu, posługując się technologią taką jak: poczta elektroniczna, forum, wirtualne środowisko kształcenia, dedykowany portal edukacyjny.
2. Identyfikuje i docenia korzyści płynące ze współpracy nad wspólnym rozwiązywaniem problemów.
3. Bierze udział w różnych formach współpracy, jak: programowanie w parach lub w zespole, realizacja projektów, uczestnictwo w zorganizowanej grupie uczących się; projektuje, tworzy i prezentuje efekty wspólnej pracy.

Osoba odpowiedzialna: nauczyciel informatyki

WYCHOWANIE FIZYCZNE

1. Uczeń uczestniczy w sportowych rozgrywkach klasowych w roli zawodnika, stosując zasady „czystej gry”: szacunku dla rywala, respektowania przepisów gry, podporządkowania się decyzjom sędziego; potrafi właściwie zachować się w sytuacji zwycięstwa i porażki, podziękować za wspólną grę.
2. Pełni rolę organizatora, sędziego i kibica w ramach szkolnych zawodów sportowych.
3. Wyjaśnia zasady kulturalnego kibicowania.
4. Wyjaśnia, jak należy zachować się w sytuacjach związanych z aktywnością taneczną.
5. Omawia znaczenie dobrych relacji z innymi ludźmi, w tym z rodzicami oraz rówieśnikami tej samej i odmiennej płci.
6. Identyfikuje swoje mocne strony, budując poczucie własnej wartości, planuje sposoby rozwoju oraz ma świadomość słabych stron, nad którymi należy pracować.
7. Wykazuje kreatywność w poszukiwaniu rozwiązań sytuacji problemowych.
8. Wykazuje umiejętność adekwatnej samooceny swoich możliwości psychofizycznych.
9. Współpracuje w grupie szanując poglądy i wysiłki innych ludzi, wykazując asertywność i empatię.
10. Motywuje innych do udziału w aktywności fizycznej, ze szczególnym uwzględnieniem osób o niższej sprawności fizycznej i specjalnych potrzebach edukacyjnych (np. osoby niepełnosprawne, osoby starsze).

Osoba odpowiedzialna: nauczyciel wychowania fizycznego

WOS

1. Uczeń współpracuje z innymi – dzieli się zadaniami i wywiązuje się z nich.
2. Wykazuje konieczność współdziałania w życiu społecznym i wyjaśnia istotę samorządności.

3. Uzasadnia, że człowiek jest istotą społeczną; rozumie znaczenie potrzeb społecznych człowieka (kontaktu, przynależności, uznania).
4. Przedstawia zasady komunikowania się; wyjaśnia zasady skutecznej autoprezentacji – kształtowania swojego wizerunku.
5. Wymienia cechy grup społecznych; charakteryzuje grupę koleżeńską i grupę nastawioną na realizację określonego zadania; uzasadnia, że efektywna współpraca przynosi różne korzyści; przedstawia różne formy współpracy w grupie.
6. Rozpoznaje sytuacje wymagające podjęcia decyzji indywidualnej i grupowej; wyjaśnia i stosuje podstawowe sposoby podejmowania wspólnych decyzji.
7. Rozpoznaje sytuacje wymagające podjęcia decyzji indywidualnej i grupowej; wyjaśnia i stosuje podstawowe sposoby podejmowania wspólnych decyzji.
8. Przedstawia cele i przykłady działania organizacji społecznych skupiających młodych ludzi w Polsce; wyjaśnia ideę wolontariatu i przedstawia formy działalności wolontariuszy.

Osoba odpowiedzialna: nauczyciel WOS-u

PRZYRODA

1. Zachęcanie do działania na rzecz środowiska lokalnego.
2. Doskonalenie umiejętności w zakresie komunikowania się, współpracy i działania oraz pełnienia roli lidera w zespole.

Osoba odpowiedzialna: nauczyciel przyrody

BIOLOGIA

1. Uczeń prezentuje postawę szacunku wobec siebie i wszystkich istot żywych.

Osoba odpowiedzialna: nauczyciel biologii

WYCHOWANIE DO ŻYCIA W RODZINIE

1. Uczeń zna i stosuje zasady *savoir-vivre'u* w różnych sytuacjach społecznych.
2. Rozumie zasady komunikacji werbalnej i niewerbalnej i jej znaczenie w relacjach interpersonalnych; przyjmuje odpowiedzialność za manifestowane reakcje, wypowiedane i pisane słowa.
3. Kształtuje i wyraża postawy asertywne, gdy nie może lub nie powinien czegoś wykonać, stara się odmawiać tak, by nie ranić drugiego.
4. Bierze udział w życiu społecznym przez: wolontariat, stowarzyszenia, grupy nieformalne i aktywność indywidualną; ujawnia wrażliwość na osoby potrzebujące pomocy i zna konkretne sposoby jej udzielania.

Osoba odpowiedzialna: nauczyciel WDŻ

OBSZAR

Kultura - wartości, normy i wzory zachowań

JĘZYK POLSKI

1. Uczeń kształtuje umiejętność uczestniczenia w kulturze polskiej i europejskiej, szczególnie w jej wymiarze symbolicznym i aksjologicznym.
2. Rozwija zdolności dostrzegania wartości: prawdy, dobra, piękna, szacunku dla człowieka i kierowania się tymi wartościami.
3. Kształci postawy szacunku dla przeszłości i tradycji literackiej jako podstawy tożsamości narodowej.
4. Rozwija zainteresowania kulturą w środowisku lokalnym i potrzeby uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych.
5. Rozwija szacunek dla wiedzy, wyrabia pasję poznawania świata i zachęca do praktycznego zastosowania zdobytych wiadomości.
6. Rozwija umiejętność samodzielnego docierania do informacji, dokonywania ich selekcji, syntezy oraz wartościowania.
7. Rozwija umiejętność rzetelnego korzystania ze źródeł wiedzy, w tym stosowania cudzysłowu, przypisów i odsyłaczy, oraz szacunku dla cudzej własności intelektualnej.
8. Kształci nawyki systematycznego uczenia się oraz porządkowania zdobytej wiedzy i jej pogłębiania.
9. Jest zachęcany do rozwijania swoich uzdolnień przez udział w różnych formach poszerzania wiedzy, na przykład w konkursach, olimpiadach przedmiotowych i wykładach, oraz rozwijania umiejętności samodzielnego prezentacji wyników swojej pracy.

Osoba odpowiedzialna: nauczyciel języka polskiego

HISTORIA

1. Uczeń poznaje historię i tradycje swojej okolicy i ludzi dla niej szczególnie zasłużonych; zna lokalne zabytki i opisuje ich dzieje.

Osoba odpowiedzialna: nauczyciel historii

MUZYKA

1. Uczeń poznaje i popularyzuje przykłady muzycznej twórczości ludowej, obrzędy, zwyczaje, tradycje swojego regionu.
2. Zna repertuar kulturalnego człowieka, orientując się w sztandarowych utworach z dziejów historii muzyki i współczesnej kultury muzycznej oraz wartościowej muzyki popularnej.
3. Zna i wymienia instytucje upowszechniające kulturę muzyczną we własnym regionie, kraju i na świecie oraz ich działalność, a także śledzi wydarzenia artystyczne.
4. Uczestniczy w tworzeniu artystycznych projektów edukacyjnych o charakterze interdyscyplinarnym (również z wykorzystaniem technologii informacyjnej).
5. Angażuje się w kreowanie kultury artystycznej swojej szkoły i najbliższego środowiska.
6. Uczestniczy realnie lub wirtualnie w różnorodnych wydarzeniach muzycznych.

7. Stosuje zasady wynikające ze świadomego korzystania i uczestniczenia w dorobku kultury muzycznej: odpowiednie zachowanie podczas koncertu, przedstawienia operowego itp., tolerancja dla preferencji muzycznych innych osób oraz szacunek dla twórców i wykonawców.

Osoba odpowiedzialna: nauczyciel muzyki

PLASTYKA

1. Uczeń zna dziedzictwo kulturowe najbliższego otoczenia, wymienia zabytki i dzieła architektury (historycznej i współczesnej).
2. Zapoznaje się z twórczością artystów w obrębie „małej ojczyzny”.

Osoba odpowiedzialna: nauczyciel plastyki

WOS

1. Uczeń uzasadnia, że konflikt w grupie może wynikać z różnych przyczyn (sprzeczne interesy, inne cele); przedstawia sposoby rozwiązywania konfliktów oraz analizuje ich zalety i wady.
2. Podaje cnoty obywatelskie (odpowiedzialność, troska o dobro wspólne, aktywność, przedsiębiorczość, solidarność, roztropność, tolerancja, odwaga cywilna); wykazuje, odwołując się do działań wybitnych Polaków, znaczenie ich urzeczywistnienia dla pożytku publicznego.
3. Wymienia mieszkające w Polsce mniejszości narodowe i etniczne, grupę posługującą się językiem regionalnym oraz grupy migrantów (w tym uchodźców) i lokalizuje miejsca ich zwartego zamieszkiwania; przedstawia – za Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej – prawa przysługujące etnicznym grupom mniejszościowym.
4. Uzasadnia, że można pogodzić różne tożsamości społeczno-kulturowe (regionalną, narodową/etniczną, państwową/obywatelską, europejską); rozpoznaje przejawy ksenofobii, w tym rasizmu, szowinizmu i antysemityzmu, oraz uzasadnia potrzebę przeciwstawiania się tym zjawiskom.
5. Planuje dalszą edukację, uwzględniając własne zainteresowania, zdolności i umiejętności oraz rady innych osób i sytuację na rynku pracy.

Osoba odpowiedzialna: nauczyciel WOS-u

PRZYRODA

1. Uczeń kształtuje postawy związane z tożsamością kulturową regionu.

Osoba odpowiedzialna: nauczyciel przyrody

GEOGRAFIA

1. Uczeń łączy racjonalność naukową z refleksją nad pięknem i harmonią świata przyrody oraz dziedzictwem kulturowym ludzkości.
2. Przyjmuje postawy szacunku do środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz rozumienie potrzeby racjonalnego w nim gospodarowania.
3. Rozwija w sobie poczucie tożsamości oraz wykazywanie postawy patriotycznej, wspólnotowej i obywatelskiej.
4. Ma poczucie dumy z piękna ojczystej przyrody i dorobku narodu (różnych obiektów dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego własnego regionu i Polski, krajobrazów Polski, walorów przyrodniczych, kulturowych, turystycznych oraz sukcesów polskich przedsiębiorstw na arenie międzynarodowej).
5. Kształtuje pozytywne – emocjonalne i duchowe – więzi z najbliższym otoczeniem, krajem ojczystym, a także z całą planetą Ziemią.
6. Rozwija postawy współodpowiedzialności za stan środowiska geograficznego, kształtowanie ładu przestrzennego oraz przyszłego rozwoju społeczno- -kulturowego i gospodarczego „małej ojczyzny”, własnego regionu i Polski.
7. Przełamuje stereotypy i kształtuje postawy szacunku, zrozumienia, akceptacji i poszanowania innych kultur przy jednoczesnym zachowaniu poczucia wartości dziedzictwa kulturowego własnego narodu i własnej tożsamości.

Osoba odpowiedzialna: nauczyciel geografii

INFORMATYKA

1. Opisuje kwestie etyczne związane z wykorzystaniem komputerów i sieci komputerowych, takie jak: bezpieczeństwo, cyfrowa tożsamość, prywatność, własność intelektualna, równy dostęp do informacji i dzielenie się informacją.
2. Postępuje etycznie w pracy z informacjami.

Osoba odpowiedzialna: nauczyciel informatyki

WYCHOWANIE DO ŻYCIA W RODZINIE

1. Uczeń jest odpowiedzialny za własny rozwój i samowychowanie.

Osoba odpowiedzialna: nauczyciel WDŻ

OBSZAR

Bezpieczeństwo- profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)

WYCHOWANIE FIZYCZNE

1. Uczeń omawia zasady bezpiecznego zachowania się nad wodą i w górach w różnych porach roku.
2. Omawia konsekwencje zdrowotne stosowania używek w odniesieniu do podejmowania aktywności fizycznej.
3. Wymienia zasady bezpiecznego korzystania ze sprzętu sportowego.
4. Wymienia najczęstsze przyczyny oraz okoliczności wypadków i urazów w czasie zajęć ruchowych, omawia sposoby zapobiegania im.
5. Wskazuje zagrożenia związane z uprawianiem niektórych dyscyplin sportu.

Osoba odpowiedzialna: nauczyciel wychowania fizycznego

WOS

1. Uczeń rozpoznaje zachowania związane z przemocą fizyczną i psychiczną, w tym werbalną, wobec siebie i innych; wymienia osoby i instytucje, które należy powiadomić w takich sytuacjach.
2. Przedstawia korzyści i zagrożenia wynikające z korzystania z zasobów Internetu; rozpoznaje przemoc w cyberprzestrzeni i wyjaśnia, jak należy na nią reagować.
3. Wyjaśnia, na jakich zasadach nieletni odpowiadają za popełnienie wykroczeń i przestępstw.
4. Przedstawia uprawnienia policjantów i funkcjonariuszy innych służb porządkowych oraz swoje prawa w kontakcie z tymi służbami.

Osoba odpowiedzialna: nauczyciel WOS-u

INFORMATYKA

1. Uczeń posługuje się technologią zgodnie z przyjętymi zasadami i prawem; przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy.
2. Uznaje i respektuje prawo do prywatności danych i informacji oraz prawo do własności intelektualnej.
3. Wymienia zagrożenia związane z powszechnym dostępem do technologii oraz do informacji i opisuje metody wystrzegania się ich.
4. Stosuje profilaktykę antywirusową i potrafi zabezpieczyć przed zagrożeniem komputer wraz z zawartymi w nim informacjami.
5. Ocenia krytycznie informacje i ich źródła, w szczególności w sieci, pod względem rzetelności i wiarygodności w odniesieniu do rzeczywistych sytuacji, docenia znaczenie otwartych zasobów w sieci i korzysta z nich.

Osoba odpowiedzialna: nauczyciel informatyki

TECHNIKA

1. Uczeń przewiduje zagrożenia płynące z niewłaściwego użytkowania sprzętu technicznego.
2. Analizuje sytuacje zagrażające zdrowiu i życiu podczas pracy z narzędziami i urządzeniami (procedura postępowania podczas wypadku przy pracy; umiejętność udzielenia pierwszej pomocy przedmedycznej w typowych sytuacjach zagrożenia).

Osoba odpowiedzialna: nauczyciel techniki

EDUKACJA DLA BEZPIECZEŃSTWA

1. Uczeń wymienia przykłady nadzwyczajnych zagrożeń (pochodzenia naturalnego i wywołane przez człowieka).
2. Wymienia zasady ostrzegania ludności o zagrożeniach; rozróżnia poszczególne sygnały alarmowe i środki alarmowe; omawia zasady właściwego zachowania się w razie uruchomienia sygnałów alarmowych.

Osoba odpowiedzialna: nauczyciel edukacji dla bezpieczeństwa

WYCHOWANIE DO ŻYCIA W RODZINIE

1. Uczeń świadomie i odpowiedzialnie korzysta ze środków społecznego przekazu, w tym z Internetu, dokonując wyboru określonych treści i limitując czas im poświęcany.

Osoba odpowiedzialna: nauczyciel WDŻ

8. Ewaluacja programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły

Wszystkie działania wychowawczo-profilaktyczne są systematycznie monitorowane i oceniane. Dokonują tego nauczyciele, po zapoznaniu się z wnioskami i sugestiami uczniów oraz rodziców. Wspólne spotkania robocze nauczycieli, wymiana poglądów i uwag w trakcie codziennej pracy to najważniejsze źródła informacji o tym, co nam się udaje, co przynosi zadowalające efekty, a nad czym nadal trzeba się zastanawiać i poszukiwać skuteczniejszych rozwiązań.

Propozycję przedstawiły:

Justyna Taźbierska

Anna Kobus